

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	10iv
Naziv investicijskog prioriteta	Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Modernizacija ponude strukovnog obrazovanja te podizanje njegove kvalitete u svrhu povećanja zapošljivosti učenika kao i mogućnosti za daljnje obrazovanje
<i>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</i>	<p>Nacrt Programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja usredotočuje se na modernizaciju strukovnih programa postizanjem kvalitete i učinkovitosti, relevantnosti na tržištu rada, učenju uz radno iskustvo, privlačnosti, izvrsnosti i uključivosti. Državna sredstva koristit će se za razvoj nacionalnog kurikuluma za strukovno obrazovanje, a ESF će podržati razvoj pojedinih sektorskih kurikuluma unutar strukovnog obrazovanja (tj. za turizam i ugostiteljstvo, strojarstvo, elektrotehniku, IKT, poljoprivredu, sektor zdravstva) s ciljem osiguranja relevantnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koje će biti u skladu s potrebama tržišta rada te poboljšanja pristupu visokom obrazovanju. Za donošenje odluke o strukovnim sektorima za koje će biti izrađen novi kurikulum u obzir je uzeta analiza IPA projekata. Suradnja sa svim bitnim dionicima, a najvažnije s poslodavcima, iznimno je važna za strukovno obrazovanje te će stoga biti uloženi napor u daljnje jačanje učenja kroz rad, između ostalog i u programe naukovanja za učenike u strukovnom obrazovanju, edukaciju nastavnika te promicanjem važnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Potrebna su značajna ulaganja u jačanje kapaciteta nastavnika u SOO-u kao i osiguranje kvalitetne potpore za njihov rad i profesionalni razvoj.</p> <p>Ulaganja će se usredotočiti na uspostavu regionalnih centara kompetencija (Centri) u određenim strukovnim</p>

sektorima, kako bi bilo omogućeno stručno osposobljavanje obrazovnih stručnjaka, organizacija fleksibilne i kontinuirane edukacije zaposlenika malih i srednjih poduzeća koji djeluju na lokalnoj razini te podizanje znanja i kompetencija nezaposlenih kroz kratke programe osposobljavanja. Dodana vrijednost bit će mogućnost provođenja individualnih programa za osobe s invaliditetom učenike s teškoćama. Očekivani rezultati uključuju unapređenje vještina strukovnih učenika koji bi završili obrazovanje u Centrima i njihovu zapošljivost (očekuje se da će oko 35% učenika zaposliti u roku od šest mjeseci).

Intervencije unutar ESF-a bavit će se pitanjem osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju na dvije razine (razina sustava koja se bavi uspostavom sveobuhvatnog sustava kvalitete SOO-a, uključujući pokazatelje osiguranja kvalitete na razini sustava i na razini usmjerenoj na pružatelje usluga u SOO-u s ciljem jačanja njihovih kapaciteta za provedbu pristupa osiguranja kvalitete).

Specifični cilj također će biti podržan investicijama u SOO infrastrukturu (centre), aktivirajući izdatke iz EFRR.

Glavni rezultati koji će se postići unutar ESF-a: novi sektorski kurikulumi, novi modeli učenja uz radno iskustvo, daljnje razvijanje SOO sustava osiguranja kvalitete, unaprijeđen sustav stručnog usavršavanja nastavnika te povećana zapošljivost učenika u strukovnom obrazovanju. Ove aktivnosti neće početi dok se Program razvoja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ne usvoji i dok se EK ne složi da je traženi preduvjet ispunjen:

- razvoj Sektorskih kurikuluma za SOO;
- razvoj i unapređenje mogućnosti učenje uz radno iskustvo učenika strukovnog obrazovanja u poduzećima potičući naukovanje, praktičnu nastavu u tvrtkama i školama (poticaji za poduzeća, nastavnike i učenike, kampanje, opremanje, osiguranje radnih mjesta, „praćenje rada iz sjene“);
- poticanje daljnje uspostave sveobuhvatnog sustava osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju, a to uključuje i pokazatelje koji će približno pratiti pokazatelje u Europskom referentnom okviru za osiguranje kvalitete u SOO-u i provedba navedenoga – planiraju se intervencije u području izgradnje kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini sustava (razvojem modela, prikupljanjem i analizom podataka, unapređenjem modela vanjskog vrednovanja škola uključujući vanjski pedagoški nadzor i inspekcije, itd.) – izgradnja kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini sustava);
- jačanje kapaciteta strukovnih škola za provedbu osiguranja kvalitete potičući razvoj alata i metoda za samovrednovanje.

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
SR310	Postotak učenika koji su završili obrazovanje u centrima kompetencija i koji imaju posao šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				33,80	Postotak (%)	2014.			37,00	Projekt, ISU	Na kraju OP
SR311	Postotak strukovnih škola u kojima su provedeni novo razvijeni sektorski kurikulumi temeljeni na ishodima učenja	Slabije razvijene	Broj				0,00	Postotak (%)	2014.			10,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR309	Postotak nastavnika i drugih sudionika u odabranim sektorima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji su sudjelovali u aktivnostima stručnog usavršavanja centara kompetencija	Slabije razvijene	Broj				11,00	Postotak (%)	2014.			25,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljne teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja
Pod specifičnim ciljem 10.4.1 financirat će se sljedeće aktivnosti:	
<ul style="list-style-type: none"> • izrada sektorskih kurikuluma za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (sektori turizma i ugostiteljstva, strojarstva i elektrotehnike, komunikacijske i informacijske tehnologije, poljoprivrede, zdravstva i drugih sektora SOO-a) u cilju osiguranja relevantnosti sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s potrebama tržišta rada te poboljšanja pristupa visokom obrazovanju; • uspostava nacionalnih i regionalnih centara kompetencija u sektorima turizma i ugostiteljstva, strojarstva i elektrotehnike, informacijskih i komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i zdravstva te drugim strukovnim sektorima uzimajući u obzir nacionalne/regionalne prioritete i potrebe tržišta rada s ciljem pružanja relevantnih praktičnih vještina učenicima u strukovnom obrazovanju, kako bi im povećali mogućnosti za ulazak na tržište rada; 	

- Jačanje stručnog usavršavanja nastavnika kao i stalnog profesionalnog razvoja nastavnika u strukovnom obrazovanju promjenom pristupa poučavanju i jačanjem digitalnih kompetencija nastavnika u strukovnom obrazovanju što će uvelike olakšati i ubrzati pristup i preuzimanje materijala i sadržaja u digitalnom obliku, kao i pristup alatima za e-učenje. Ovaj novi mehanizam stručnog usavršavanja će također osigurati i kontinuiranu stručnu podršku nastavnica te tako povećati razinu pedagoških vještina i profesionalnih kompetencija nastavnika. Osoblje Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih će, pohađajući specijalizirane i prilagođene tečajeve, također ojačati svoje kompetencije za planiranje, provedbu, podršku i daljnji razvoj stručnog usavršavanja strukovnih nastavnika. Jačanje kompetencija u općim te u područjima specifičnim za pojedini sektor, omogućit će stručno usavršavanje vezano uz nove trendove i inovativne pristupe poučavanju. Partnersko umrežavanje Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih sa sličnim institucijama omogućit će uvidi pružiti primjere dobre prakse te osigurati prijenos inovacija u sustav stručnog usavršavanja;
- jačanje i razvoj mogućnosti za učenja uz radno iskustvo učenika strukovnog obrazovanja u poduzećima potičući model naukovanja, praktičnu nastavu u tvrtkama i školama (poticaji za poslovne subjekte, nastavnike i učenike, kampanje, opremanje, osiguranje radnih mjesta, „praćenje rada iz sjene“);
- poticanje SOO-a na razvoj inovacija kroz pristup odozdo prema gore jačanjem kapaciteta ustanova za strukovno obrazovanje za osiguranje relevantnog, kreativnog i modernog strukovnog obrazovanja kroz partnerstvo s tvrtkama i širom zajednicom, osiguravajući usklađenost s potrebama tržišta rada (uvođenjem inovativnih rješenja/mogućnosti u kurikulumu potičući stjecanje relevantnih vještina), kako bi se promovirala kvaliteta strukovnog obrazovanja;
- daljnja uspostava sveobuhvatnog sustava osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju, a to uključuje i pokazatelje koji približno slijede pokazatelje Europskog referentnog okvira za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET) te provedbu navedenoga – intervencije su planirane i u području izgradnje kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini sustava (razvoj modela, prikupljanje podataka i analize, korištenje podataka; poboljšanje modela vanjskog vrednovanja škola, što uključuje i vanjski pedagoški nadzor i inspekcije, itd.) – izgradnja kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini sustava;
- jačanje kapaciteta strukovnih škola za provedbu pristupa osiguranja kvalitete pružajući potporu za razvoj alata i metoda samovrednovanja;
- promicanje jačanja učeničkih kompetencija (kroz organizaciju kampanja, natjecanja u vještinama na međunarodnoj/nacionalnoj razini, specijaliziranih školskih sajmova, itd.) kako bi se poboljšali uvjeti za stjecanje praktičnih vještina. – glavni zadatak učeničkih sajmova i natjecanja učenika u raznim vještinama je predstaviti poslodavcima praktične vještine koje su učenici usvojili tijekom obrazovanja;
- podržavanje međunarodne suradnje između strukovnih škola i drugih strukovnih škola u inozemstvu financiranjem međunarodnih projekata i škola, nastave/škole u međunarodnom okruženju, mobilnosti nastavnika i studenata, prijenos dobrih iskustava.

Ciljane skupine: odgojno-obrazovno osoblje i u strukovnim obrazovnim ustanovama; učitelji i treneri, učenici, zaposlenici u malim i srednjim poduzećima, obrtnici, zaposleni u obrtu, nezaposleni, skupine u nepovoljnom položaju (učenici s teškoćama, učenici pripadnici nacionalnih manjina i učenici u socio-ekonomski nepovoljnom položaju)

Korisnici: škole za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, veleučilišta i škole stručnog visokog obrazovanja kao institucije koje organiziraju i provode stručne studije, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, jedinice lokalne i regionalne samouprave.

Kada je riječ o osiguranju dopune predviđenim sredstvima iz EFRR-a, posebna potpora će se osigurati za strukovne škole kako bi se poboljšali njihovi infrastrukturni uvjeti potrebni za usvajanje praktičnih vještina u posebnim sektorima strukovnog obrazovanja (usklađenih sa Strategijom pametne specijalizacije).

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja
<p>Nadzorni odbor za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Nadzorni odbor.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none">– usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);– relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;– jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;– kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt	

- trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- sposobnost podnositelja zahtjeva (razina operativne sposobnosti podnositelja zahtjeva koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

Osnivanje i opremanje centara kompetencija bit će povezano s kriterijima za odabir, kao što je definirano u relevantnom poglavlju OPKK-a.

Centri će biti uspostavljeni prateći načela primjene inovativnih nastavnih metoda (uključujući organizaciju praktične nastave u kontroliranim uvjetima), kroz suradnju s poslodavcima i socijalnim partnerima, poštujući potrebe regionalnog tržišta rada te će se inzistirati na izvrsnosti nastavnika/trenera/mentora. Njihova zadaća bit će, uz redovne poslove u okviru formalnog strukovnog obrazovanja, organizacija ciljanih/tematski stručnih usavršavanja za obrazovanje stručnjaka (strukovni učitelji i mentori), organizacija fleksibilne i kontinuirane edukacije zaposlenika malih/srednjih poduzeća koja djeluju na lokalnoj razini (podizanje razine profesionalnih kompetencija zaposlenika - stjecanje djelomičnih kvalifikacija), podizanje razine kompetencija nezaposlenih pružajući kratke programe osposobljavanja/usavršavanja (ciljane programe obrazovanja odraslih). Dodatna vrijednost rada tih centara će biti njihova sposobnost provođenja specifičnih, posebno prilagođenih programa („po mjeri“), programa za osobe s invaliditetom/učenike s teškoćama (stjecanje praktičnih vještina u odgovarajućim uvjetima koji odgovaraju njihovim funkcionalnim sposobnostima). Dakle, očekivani rezultat koji se želi postići je unapređenje vještina strukovnih učenika prelaskom iz centara kompetencija utvrđenih u specifičnim sektorima, što će im omogućiti veću zapošljivost. Točnije, očekuje se da će oko 35% studenata, koji su završili obrazovanje u okviru centara, zaposliti u roku od šest mjeseci.

Prioritetni projekti u procesu uspostave centara kompetencija bit će izabrani na temelju sljedećih kriterija:

- moraju biti u skladu s regionalnim gospodarskim potrebama;
- pokazati jasnu vezu s operacijama koje sufinancira ESF pod predviđenim Specifičnim ciljevima OPULJP-a;
- broja učenika osnovnih škola i broja učenika u drugim strukovnim školama koje djeluju regionalno u istom SOO sektoru i gravitiraju specifičnom centru;
- moraju osigurati nastavu/osposobljavanje i usavršavanje učenika i nastavnika drugih strukovnih škola i drugih pravnih i fizičkih osoba (obrazovanje i osposobljavanje za nezaposlene osobe/zaposlenike poduzeća);
- projektni prijedlog uključuje partnerstvo s visokim učilištem koje ima stručne studije usklađene s onima ponuđenim u specifičnom Centru, kao i partnerstvo s tvrtkom koja djeluje u istom sektoru kao i specifični Centar;
- projektni prijedlog predviđa razvoj ciljanih usluga potpore za studente s teškoćama.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO11	Sudionici tercijarnim obrazovanjem (ISCED od 5 do 8)	Broj	ESF	Slabije razvijene	750,00	750,00	1.500,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO309	Sudionici s predtercijarnom razinom obrazovanja (ISCED od 1 do 4)	Broj	ESF	Slabije razvijene			4.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO318	Broj učenika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kojima je pružena podrška kroz obrazovne aktivnosti u centrima kompetencija	Broj	ESF	Slabije razvijene			3.500,00	Projekti, ISU	Godišnje

SO319	Broj nastavnika i drugih sudionika kojima je pružena podrška kroz obrazovne aktivnosti u centrima kompetencija	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO320	Sektorski kurikulumi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje temeljen na ishodima učenja podržani u izradi kroz projekte.	Broj	ESF	Slabije razvijene			5,00	Projekti, ISU	Godišnje